

JĘZYK POLSKI

LICEUM

Przedmiotowy System Oceniania

1. Sprawdzaniu i ocenianiu osiągnięć w szczególności podlegają:

A – przyrost umiejętności w zakresie:

- a) samodzielnego porządkowania i wartościowania informacji;
- b) wyszukiwania informacji w różnych źródłach i umiejętnego ich wykorzystywania;
- c) praktycznego stosowania zdobytych informacji, adekwatnie do wyznaczonego zadania;
- d) twórczego rozwiązywania problemów.

B – przyrost wiadomości w zakresie :

- a) wskazywania i opisywania: faktów, terminów, pojęć, różnego rodzaju problemów;
- b) zrozumienia zachodzących związków i zależności pomiędzy różnego typu informacjami.

C – postawy:

- a) systematyczności pracy przez cały rok (przygotowywanie się do zajęć lekcyjnych, udział w wykonywaniu zadań na lekcji);
- b) aktywności i inicjatywy na lekcji;
- c) rozwoju własnych zdolności i zainteresowań.

2. Formy i metody sprawdzania i oceniania osiągnięć:

Uczeń może być oceniany: podczas zajęć lekcyjnych, w trakcie działań na rzecz szkoły i środowiska, czy uczestnicząc w konkursach przedmiotowych.

Może otrzymać ocenę (w postaci stopnia ze szkolnej skali, od niedostatecznego po celujący lub „+”, „-”) za:

A – prace pisemne, wykonywane zarówno w domu, jak i w klasie, w trakcie zajęć, o charakterze:

- rozprawki problemowej, ze wskazanym do interpretacji fragmentem tekstu literackiego różnego rodzaju;
- interpretacji wiersza;
- interpretacji porównawczej różnych typu tekstów;
- wypowiedzi o charakterze interpretacyjno – argumentacyjnym;
- recenzji;
- eseju;
- wypowiedzi w jednej z form publicystycznych, np. felietonu czy reportażu.

B – sprawdziany, kartkówki i prace klasowe;

C – rozwiązywanie testów typu maturalnego, sprawdzających różnorodne umiejętności, wynikające z czytania ze zrozumieniem;

D – odpowiedzi ustne o charakterze zadań problemowych typu maturalnego, obejmujących zadania do tekstów literackich, tekstów ikonicznych i zagadnień językowych;

E – znajomość treści i problematyki omawianej na lekcji lektury;

F – sporządzenie planu i streszczenia różnego rodzaju tekstów, np. naukowych, publicystycznych czy literackich;

G - prezentację dłuższych wypowiedzi popartych literaturą;

H – udział w dyskusjach;

I – prezentowanie pracy grupy;

J – krótkie odpowiedzi obejmujące problematykę trzech ostatnich tematów lekcyjnych;

K – pisemne zadania domowe i wykonywane samodzielnie na lekcji ćwiczenia;

L – stosowanie zintegrowanej wiedzy do rozwiązywania problemów, np. przy samodzielnie wykonanych prezentacjach multimedialnych;

Ł – recytację wiersza lub fragmentu prozy;

M– wykonanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela), np. zrobienie plakatu czy przygotowanie pomocy naukowych na dane zajęcia, nakręcenie krótkiego filmiku, itp.;

N – działania wynikające z jego zainteresowań, wiążących się z programem nauczania, jak i wykraczających poza program, np.:

- własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych;
- przygotowanie materiału do nowej lekcji;
- zorganizowanie wystawy, konkursu itp.;
- napisanie pracy konkursowej;

O – udział w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego;

P – próbny egzamin maturalny, przeprowadzany wewnętrznie przez poszczególnych nauczycieli na poziomie klasowym lub dla całego rocznika w trakcie egzaminów szkolnych.

3. Kryteria oceniania i zasady wystawiania ocen:

A – Oceny dokonuje się według skali od 1 do 6

B - W przypadkach, gdy osiągnięcia można przeliczyć na punkty stosowane są progi procentowe:

- 100% - ocena celująca
- powyżej 85%- 99% - ocena bardzo dobra
- powyżej 70%- 85% - ocena dobra
- powyżej 55% - 70% - ocena dostateczna
- powyżej 40% - 55% - ocena dopuszczająca
- 0% - 40% - ocena niedostateczna

C – przy odpowiedzi ustnej i pisemnej ocenie podlegają:

- selekcja materiału i jego adekwatność względem problemu;
- zawartość merytoryczna;
- formułowanie wniosków; ocena zjawiska, bohatera czy jego postawy;
- uzasadnienie przyjętego przez ucznia stanowiska i różnorodność przywołanej przez niego argumentacji;
- stopień pogłębienia interpretacji problemu czy tekstu, jak i samych argumentów;
- stosowna względem zadania kompozycja, odzwierciedlająca jego strukturę;
- poprawne stosowanie terminów;
- poprawność stylistyczna, językowa oraz kultura wypowiedzi;
- przy pracach pisemnych bierze się również pod uwagę samodzielność wykonanej pracy a także jej formę;
- twórczość i kreatywność w działaniu.

Szczegółowa ocena prac pisemnych typu maturalnego – uczeń może uzyskać za nie maksymalnie 50 punktów na poziomie podstawowym i 40 punktów na poziomie rozszerzonym - jest zgodna z kryteriami oceniania obowiązującymi na egzaminie i wygląda następująco:

Kryteria oceny rozprawki

A. Sformułowanie stanowiska wobec problemu

- a) stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu – 6 pkt
- b) stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu – 3 pkt
- c) stanowisko jest nieadekwatne do problemu lub brak stanowiska – 0 pkt

B. Uzasadnienie stanowiska

- a) uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione – 18 pkt

- b) uzasadnienie trafne i szerokie – 12 pkt
  - c) uzasadnienie trafne, ale wąskie – 8 pkt
  - d) uzasadnienie częściowe – 4 pkt
  - e) brak uzasadnienia – 0 pkt
- C. Poprawność rzeczowa**
- a) brak błędów rzeczowych – 4 pkt
  - b) nie więcej niż jeden błąd rzeczowy – 2 pkt
  - c) błędy rzeczowe – 0 pkt
- D. Zamyśl kompozycyjny**
- a) kompozycyjna funkcjonalna – 6 pkt
  - b) zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 3 pkt
  - c) brak zamysłu kompozycyjnego – 0 pkt
- E. Spójność lokalna**
- a) pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczące zaburzenia spójności – 4 pkt
  - b) znaczne zaburzenia spójności – 2 pkt
  - c) wypowiedź niespójna – 0 pkt
- F. Styl tekstu**
- a) styl stosowny – 4 pkt
  - b) styl częściowo stosowny -2 pkt
  - c) styl niestosowny – 0 pkt
- G. Poprawność językowa**
- a) brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 6 pkt
  - b) liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 2 pkt
  - c) liczne błędy rażące – 0 pkt
- H. Poprawność zapisu**
- a) zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 4 pkt
  - b) liczne błędy nierażące lub nieliczne rażące – 2 pkt
  - c) liczne błędy rażące – 0 pkt

Kryteria oceniania interpretacji wiersza

- A. Koncepcja interpretacyjna**
- a) koncepcja niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne – 9 pkt
  - b) koncepcja niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/lub obejmująca w większości znaczenia dosłowne – 6 pkt
  - c) koncepcja częściowo sprzeczna z utworem – 3 pkt
  - d) brak koncepcji lub koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem - 0 pkt
- B. Uzasadnienie tezy interpretacyjnej**
- a) uzasadnienie trafne i pogłębione – 15 pkt
  - b) uzasadnienie trafne, ale niepogłębione – 10 pkt
  - c) uzasadnienie częściowo trafne – 5 pkt
  - d) brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację – 0 pkt
- C. Poprawność rzeczowa**
- a) brak błędów rzeczowych – 4 pkt
  - b) nie więcej niż jeden błąd rzeczowy – 2 pkt
  - c) błędy rzeczowe – 0 pkt
- D. Zamyśl kompozycyjny**
- a) kompozycja funkcjonalna – 6 pkt

- b) zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 3 pkt
- c) brak zamysłu kompozycyjnego – 0 pkt

E. Spójność lokalna

- a) pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia – 2 pkt
- b) znaczne zaburzenia spójności – 1 pkt
- c) wypowiedź niespójna – 0 pkt

F. Styl tekstu

- a) styl stosowny – 4 pkt
- b) styl częściowo stosowny -2 pkt
- c) styl niestosowny – 0 pkt

G. Poprawność językowa

- a) brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 6 pkt
- b) liczne błędy nierażące lub nieliczne rażące – 3 pkt
- c) liczne błędy rażące – 0 pkt

H. Poprawność zapisu

- a) zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 4 pkt
- b) liczne błędy nierażące lub nieliczne rażące – 2 pkt
- c) liczne błędy rażące – 0 pkt

Jeżeli praca w kategorii A otrzyma 0 punktów, to i w pozostałych kategoriach nie zostaną one przyznane. Może tak się stać w przypadku popełnienia błędu kardynalnego lub braku określenia stanowiska wobec problemu czy tezy interpretacyjnej wiersza.

Jeżeli praca otrzyma w kategorii A 3 punkty a w kategorii B 0 punktów, to w pozostałych kategoriach także się punktów nie przyznaje.

Jeżeli praca jest krótsza niż 250 słów, to punkty są przyznawane tylko w kategoriach A, B, C.

Kryteria oceniania wypowiedzi argumentacyjnej

A: określenie problemu

- a) zgodne z tekstem i pełne – 9 pkt
- b) zgodne z tekstem, ale niepełne – 6 pkt
- c) częściowo zgodne z tekstem – 3 pkt
- d) brak określenia problemu lub jest ona niezgodne z tekstem – 0 pkt

B: sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu

- a) stanowisko adekwatne do tekstu i pełne – 9 pkt
- b) stanowisko adekwatne do tekstu, ale niepełne – 6 pkt
- c) stanowisko częściowo adekwatne do tekstu – 3 pkt
- d) brak stanowiska lub stanowisko nieadekwatne do tekstu – 0 pkt

C: poprawność rzeczowa

- a) brak błędów rzeczowych – 2 pkt
- b) jeden błąd rzeczowy lub więcej – 0 pkt

D: zamysł kompozycyjny

- a) kompozycja funkcjonalna – 6 pkt
- b) zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 3 pkt
- c) brak zamysłu kompozycyjnego – 0 pkt

E: spójność lokalna

- a) pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczące zaburzenia spójności – 2 pkt
- b) znaczne zaburzenia spójności – 1 pkt
- c) wypowiedź niespójna – 0 pkt

F: styl tekstu

- a) styl stosowny – 4 pkt
- b) styl częściowo stosowny – 2 pkt
- c) styl niestosowny – 0 pkt

G: poprawność językowa

- a) brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 4 pkt
- b) liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 2 pkt
- c) liczne błędy rażące – 0 pkt

H: poprawność zapisu

- a) zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 4 pkt
- b) liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 2 pkt
- c) liczne błędy rażące – 0 pkt

Kryteria oceniania interpretacji porównawczej

A: koncepcja porównywania utworów

- a) koncepcja niesprzeczna z utworami i spójna – 6 pkt
- b) koncepcja niesprzeczna z utworami i częściowo spójna – 4 pkt
- c) koncepcja częściowo sprzeczna z utworami – 2 pkt
- d) koncepcja sprzeczna z utworami lub brak koncepcji – 0 pkt

B : uzasadnienie tezy interpretacyjnej

- a) uzasadnienie trafne i pogłębione – 12 pkt
- b) uzasadnienie trafne, ale niepogłębione – 8 pkt
- c) uzasadnienie częściowo trafne – 4 pkt
- d) brak trafnych argumentów uzasadniających koncepcję interpretacyjną – 0 pkt

C: poprawność rzeczowa

- a) brak błędów rzeczowych – 2 pkt
- b) jeden błąd rzeczowy lub więcej – 0 pkt

D: zamysł kompozycyjny

- a) kompozycja funkcjonalna – 6 pkt
- b) zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 3 pkt
- c) brak zamysłu kompozycyjnego – 0 pkt

E: spójność lokalna

- a) pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczące zaburzenia spójności – 2 pkt
- b) znaczne zaburzenia spójności – 1 pkt
- c) wypowiedź niespójna – 0 pkt

F: styl tekstu

- a) styl stosowny – 4 pkt
- b) styl częściowo stosowny – 2 pkt
- c) styl niestosowny – 0 pkt

G: poprawność językowa

- a) brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 4 pkt
- b) liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 2 pkt
- c) liczne błędy rażące – 0 pkt

H: poprawność zapisu

- a) zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 4 pkt
- b) liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 2 pkt
- c) liczne błędy rażące – 0 pkt

Jeżeli praca uzyska w kategorii A 0 punktów, to nie przyznajemy ich także w pozostałych kategoriach.

Jeżeli praca w kategorii A uzyska odpowiednio 3 lub 2 punkty a w kategorii B 0 punktów, to i w pozostałych kategoriach nie zostaną one przyznane.

Jeżeli praca jest krótsza niż 300 słów, to punkty są przyznawane tylko w kategoriach A, B, C.

Pojawienie się błędu rzeczowego kardynalnego dyskwalifikuje pracę.

D – dodatkowe informacje:

- jeżeli z powodów usprawiedliwionych uczeń był nieobecny na sprawdzianie, pracy klasowej czy też zapowiadanej kartkówce, powinien je zaliczyć w terminie ustalonym z nauczycielem;
- jeżeli uczeń nie napisał pracy klasowej, sprawdzianu czy zapowiadanej kartkówki na ocenę zadowalającą go, ma możliwość jednorazowej poprawy w terminie ustalonym z nauczycielem;
- w uzasadnionych przypadkach może zgłosić swoje nieprzygotowanie do lekcji 3 razy w semestrze;
- na każdej lekcji musi mieć zeszyt przedmiotowy, podręcznik czy też tekst omawianej aktualnie lektury;
- na każdą lekcję musi być przygotowany z 3 ostatnich tematów oraz mieć wykonane zadanie domowe, jeśli takowe było zlecone do realizacji;
- każdy dział czy blok tematyczny, np. związany z problematyką omawianej lektury kończy się pracą klasową bądź sprawdzianem.

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z języka polskiego dla klas LOTS, realizujących zakres programowy na poziomie rozszerzonym.

Uczniowie realizujący program nauczania z języka polskiego w zakresie rozszerzonym i w zwiększonym wymiarze godzin podlegają takim samym kryteriom oceniania na poszczególne stopnie, co uczniowie realizujący program w zakresie podstawowym, które jednak dotyczą znacznie szerszego zakresu materiału, co wynika m. in. z listy lektur, która obejmuje większą niż w przypadku zakresu podstawowego liczbę pozycji oraz treści związanych z edukacją medialną i umiejętnościami, jakie się z nią wiążą. Ponadto, uczniowie są zobowiązani do wykonywania zadań praktycznych, wynikających z podstawy programowej z zakresu rozszerzonego oraz do realizacji zadań zawartych w arkuszu maturalnym, przeznaczonym dla poziomu rozszerzonego, tj. pisanie wypowiedzi argumentacyjnych oraz interpretacji porównawczych.

• **celujący:**

- uczeń wykracza poza kryteria oceny bardzo dobrej;
- uczeń bierze udział w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego;
- uczeń bierze udział w konkursach tematycznych i przedmiotowych;
- w pełni opanował materiał, umie odwołać się do odpowiednich kontekstów (kontekstu) kulturowych, filozoficznych, historycznych czy biograficznych;
- umie samodzielnie zastosować opanowaną wiedzę do poprawnego omówienia nowego tekstu kultury;
- poprawnie formułuje wypowiedź (ustną i pisemną), zarówno pod względem kompozycyjnym (kompozycja spójna, logiczna), jak i językowym (poprawna, oficjalna polszczyzna, opanowana terminologia fachowa, pełne zdania powiązane logicznie);
- potrafi samodzielnie stworzyć oraz zrealizować projekt medialny różnego typu;
- podejmuje własne inicjatywy o charakterze medialnym w ramach planu pracy szkoły czy na rzecz środowiska lokalnego;

- uzyskuje za prace różnego typu, sprawdziany, kartkówki czy ćwiczenia 100% punktów przypisanych konkretnym formom.
- **bardzo dobry**
  - uczeń spełnia kryteria oceny dobrej a ponadto:
  - posiada zasób wiedzy mieszczący się w ramach obowiązującego programu; w pełni opanował materiał przeznaczony dla danego poziomu nauczania;
  - swobodnie operuje faktami i dostrzega związki między nimi;
  - formułuje opinie na forum publicznym, potrafi je uzasadnić w sposób pogłębiony i przy pomocy różnego typu argumentów oraz z celowym wykorzystaniem środków perswazji;
  - samodzielnie rozwiązuje nietypowe problemy;
  - samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji i potrafi je wykorzystywać w sytuacjach problemowych;
  - dobrowolnie wykonuje różne prace związane ze zdobywaniem wiedzy;
  - potrafi rozpoznać style w sztuce omawianych okresów;
  - rozpoznaje konwencje artystyczne i stylistyczne w analizowanych utworach;
  - odczytuje utwór na tle tradycji literackiej i kulturowej;
  - odczytuje tekst kultury (film, obraz, rzeźbę itp.) na tle tradycji estetycznych;
  - wskazuje wyznaczniki kategorii estetycznych (np. groteski);
  - przeprowadza analizę teatrologiczną dramatu;
  - dokonuje analizy dzieła filmowego i w sposób krytyczny potrafi je zinterpretować;
  - rozpoznaje znaki kulturowe w literaturze i w mediach;
  - odczytuje utwory literackie w kontekście historycznym, biograficznym i kulturowym;
  - porównuje utwory literackie;
  - hierarchizuje wartości w literaturze i sztuce omawianych okresów i ocenia ich rolę dla pokolenia tych epok;
  - interpretuje utwory literackie w kontekście gatunku i prądu;
  - wskazuje przeobrażenia w obrębie omawianych gatunków literackich oraz publicystycznych;
  - ocenia kreacje bohaterów literackich na tle epoki i z perspektywy czasu;
  - wyjaśnia sposób wykorzystania motywów i toposów w literaturze;
  - poprawnie formułuje wypowiedź, zarówno pod względem kompozycyjnym (kompozycja spójna, logiczna), jak i językowym (poprawna, oficjalna polszczyzna, opanowana terminologia fachowa, pełne zdania powiązane logicznie);
  - poprawnie redaguje teksty o charakterze informacyjnym i publicystycznym, wykazując się w związku z tym znajomością cech gatunkowych poszczególnych form;
  - świadomie stosuje różnego typu środki perswazji;
  - potrafi wskazać, nazwać oraz określić funkcję różnego typu manipulacji językowych;
  - swobodnie posługuje się w pracy materiałami multimedialnymi i różnego rodzaju komunikatorami;
  - aktywnie uczestniczy w lekcji i służy pomocą innym.
- **dobry**
  - uczeń spełnia kryteria oceny dostatecznej, a ponadto:
  - aktywnie uczestniczy w lekcji;
  - zasób wiedzy ucznia mieści się w ramach obowiązującego programu;
  - odpowiedzi jakich udziela są samodzielne, poprawne pod względem językowym i zawierają wymagane treści;
  - może popełniać drugorzędne błędy;
  - samodzielnie rozwiązuje problemy;
  - potrafi interpretować fakty i wyjaśniać ich przyczyny oraz skutki;
  - wskazuje w utworach wartości charakterystyczne dla omawianych epok i bohaterów literackich;
  - rozpoznaje w tekście znaczenia metaforyczne, aluzje literackie;
  - rozpoznaje kategorię estetyczną tekstu kultury;
  - wykorzystuje działania analityczne jako podstawę interpretacji utworu literackiego;

- rozpoznaje i charakteryzuje formy gatunkowe utworów z omawianych epok oraz poznawane gatunki informacyjne i publicystyczne;
- rozpoznaje i charakteryzuje cechy różnego typu form i wypowiedzi medialnych oraz internetowych;
- charakteryzuje podstawowe elementy języka filmowego oraz struktury dzieła filmowego;
- rozpoznaje i określa funkcje środków stylistycznych w różnych tekstach
- wskazuje w tekście literackim różne typy stylizacji i potrafi określić ich funkcje;
- określa funkcję motywów i symboli w omawianych utworach;
- wskazuje różnicę pomiędzy ideałami omawianych epok;
- interpretuje wiersze i fragmenty prozy, wykorzystując konteksty kulturowe i historyczne;
- stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych pojęcia z zakresu poetyki, odwołuje się do sądów badaczy literatury i sztuki;
- redaguje interpretację porównawczą wierszy;
- określa funkcję środków stylistycznych w utworze;
- porównuje różne dzieła sztuki;
- stosuje środki językowe służące spójności tekstu;
- rozpoznaje w tekście znaczenia metaforyczne, aluzje literackie;
- potrafi syntetyzować wiadomości, podporządkowując je głównemu problemowi;
- dotrzymuje terminów wykonania zadań;
- wykazuje się znajomością treści i problematyki omawianych lektur;
- **dostateczny**
- uczeń spełnia kryteria oceny dopuszczającej, a ponadto:
- sporadycznie wykazuje się aktywnością na lekcji;
- dysponuje wiedzą określoną przez podstawę programową;
- potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji i wykonać typowe zadania;
- formułuje samodzielnie wnioski, wynikające z interpretacji danego tekstu czy problemu;
- potrafi wykonać proste zadania pisemne;
- popełnia nieliczne błędy rzeczowe i językowe;
- posiada skromny zasób słownictwa;
- charakteryzuje bohaterów literackich i ich postawy z wykorzystaniem cytatów;
- w analizie i interpretacji stosuje terminologię teoretycznoliteracką;
- charakteryzuje gatunki literackie typowe dla poznanych epok;
- komponuje dłuższe, spójne wypowiedzi ustne;
- wskazuje w utworach cechy stylu typowe dla epoki;
- wskazuje w tekście literackim stylizację archaiczną, środowiskową, gwarową;
- redaguje tekst w określonym stylu funkcjonalnym;
- określa problematykę omawianych utworów;
- wskazuje charakterystyczne dla epoki cechy stylu utworów literackich;
- wskazuje cechy gatunkowe tekstu literackiego oraz publicystycznego;
- w analizie i interpretacji utworów literackich stosuje terminologię teoretycznoliteracką;
- interpretuje tekst poetycki z odwołaniem do stosownego kontekstu, np. historycznego, biograficznego;
- streszcza tekst popularnonaukowy;
- rozpoznaje typy związków frazeologicznych;
- wyjaśnia funkcjonowanie języka jako systemu znaków;
- wygłasza przemówienie;
- określa funkcje językowe w konkretnych przykładach tekstów;
- klasyfikuje typy zdań złożonych i sporządza ich wykresy;
- popełnia nieliczne błędy rzeczowe i językowe;
- **dopuszczający**
- uczeń dysponuje niepełną wiedzą, konieczną z punktu widzenia wymagań programowych;
- potrafi przedstawić na poziomie znaczeń dosłownych główne wątki omawianych na lekcjach lektur;
- potrafi określić, pomimo błędów, główną myśl czytanego tekstu;
- formułuje samodzielnie proste wnioski o charakterze interpretacyjnym;

- potrafi określić własną ocenę czy opinię na temat poruszanych problemów czy omawianych zjawisk oraz w sposób powierzchowny je uzasadnić;
- wypowiada się na temat poznanych utworów i bohaterów literackich oraz ich postaw;
- wskazuje główne cechy wzorców osobowych omawianych epok;
- odróżnia utwory realistyczne od symbolicznych;
- wyjaśnia główne pojęcia związane z kulturą epoki;
- wyjaśnia pojęcie symbolu i wskazuje symbole w utworach literackich;
- wypowiada się na temat budowy omawianych utworów;
- odróżnia teksty pisane stylem niskim i wysokim;
- wskazuje główne cechy gatunków literackich typowych dla omawianych epok;
- podejmuje próbę zinterpretowania utworu poetyckiego;
- przypisuje utwór epoce i autorowi;
- płynnie czyta;
- wygłasza z pamięci tekst poetycki i fragment prozy;
- polecenia wykonuje w miarę możliwości;
- posługuje się słownikami i potrafi skorzystać z zasobów internetowych;
- popełnia liczne błędy w zakresie wiedzy merytorycznej i sposobu jej prezentacji;
- jest biernym uczestnikiem zajęć;
- przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na pytania o niewielkim stopniu trudności;
- niski poziom wiedzy nie przekreśla możliwości dalszej nauki;
- rokuje nadzieję na uzupełnienie wiedzy programowej.

- **niedostateczny**

- uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności w zakresie umożliwiającym mu przejście do wyższego poziomu kształcenia.